

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ bakalářské práce – posudek vedoucí

Práci předložila studentka: **Angelika Šimlová**

Název práce: **Analyza dvou filmových verzí o hnutí The Third Wave – německý střet s minulostí versus skutečná událost v USA**

Vedoucí práce: PhDr. et Mgr. Alena Zelená, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE:

Práce analyzuje dvě filmová zpracování příběhu hnutí The Third Wave, a to staršího amerického filmu popisujícího dosti věrně školní experiment, který zrod hnutí vyvolal a mnohem novější film německý, který se příběhem inspiroje, ale zasadí jej do současného Německa. Cílem práce je popsat rozdíly mezi oběma filmy a zaměřit se na jejich možné důvody, a to na pozadí teorie historické / kulturní paměti, která se do filmů zaměřených na výuku historie na střední škole a její úskalí zaměřuje. Mezi témata práce tak nepatří pouze filmová analýza, ale taktéž otázka vzpomínání na minulost, jež se právě díky důrazu na výuku historie stává stěžejní otázkou, jež ale také naznačuje, v čem může tkvít rozdíl obou filmů o konfrontaci mládeže s nacismem a totalitními režimy obecně.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ:

Autorka se nejprve po stručném představení tématu a obou filmů zaměřuje na teoretické pozadí výzkumné otázky, jež stojí na teorii kulturní paměti a vychází zejména z koncepce A. Assmann. Právě v jejím díle nachází autorka modely pro analýzu kultury vzpomínání zvláště na traumatickou minulost, jakou nacismus jistě je. Na podkladě této teorie se následně autorka pokouší definovat možné odlišnosti kultury vzpomínání (na nacismus) v USA a v Německu, které nacházejí svůj ohlas právě v odlišném pojetí obou filmů. Tento model autorka práce následně aplikuje analyticky na oba zmíněné filmy a hledá jednotlivé kroky vzpomínání v těchto dvou případech. Tuto část práce považují za zdařilou aplikaci teoretického modelu na konkrétní praktický příklad. Následuje podrobnější filmová (motivy, postavy, filmařské techniky, další prvky audiovizuálního díla – např. hudba), resp. estetika, obsah) analýza obou filmů. V další části autorka konfrontuje filmové zpracování s jeho reálnou předlohou, jde tedy o vztah reality a fikce. Následuje hlavní část srovnání obou filmů. Z hlediska širšího kontextu práce je ovšem důležitá i následující část zaměřená na recepci filmů, zejména filmu německého, jakož i na druhý život celého původního experimentu. Jakožto vedoucí práce pouze lituji, že se autorka nezaměřila také na zdroje z youtube, kde díky rozhovoru s hlavní postavou příběhu, tedy učitelem R. Jonesem, který vedl původní experiment a díky dalším komentářům dochází k použití celého příběhu i původního amerického filmu ruskými „dokumentaristy“ za účelem poukazování na nacismus na Ukrajině. Tato další recepce je pozoruhodná a její analýza by pěkně dokreslila možná úskalí druhého života filmů i experimentu jako takového a dokreslila otázku (ne-)vzpomínání na traumatickou minulost.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Práce je kvalitně sepsána bez mnoha chyb či překlepů. I citační praxe je na dobré úrovni. K formální stránce lze ovšem podotknout, že práce je na dolní hranici požadovaného obsahu, a také to, že práce využívá především internetové zdroje, což je ovšem pochopitelné vzhledem ke komplikacím daným koronavirovou krizí.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Práce vhodným způsobem aplikuje teorii kulturní paměti na vybraná umělecká díla, podrobuje je kvalitní analýze a dochází k zajímavým závěrům při srovnání. Dle mého soudu by si práce zasloužila o něco větší rozsah a dosah v otázkách recepce, resp. druhého života filmů, resp. jimi zpracovaného příběhu jednoho školního experimentu. Oceňuji však již zmiňovanou aplikaci teorie na praktické příklady, které navíc propojuje teorii z prolínání historiografie a kulturologie – na umělecká díla zpracovávající reálnou historickou událost zachycující práci s kulturní pamětí. Zajímavé je totiž to, jak se na několika rovinách v práci setkávají umění a historie, což je spojení obzvláště vhodné pro studenty interdisciplinárně založeného oboru, jakým teritoriální studia jistě jsou. Je snad pouze škoda, že studentka vedle amerického a německého kontextu nepoužila i výše zmíněný ruský pohled na německou a evropskou minulost a její podávání současnému světu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Domníváte se, že experiment, který filmy představují mohl napomoci vzpomínání na traumatickou událost, jak jej popisuje A. Assmann? Který z filmů považujete Vy osobně za zdařilejší a proč? Zamýšlela jste se nad tím, nakolik německý film Die Welle svědčí o zpracování nacistické minulosti v Německu? Můžeme jej srovnat s českými díly o zpracování naší traumatické minulosti – jsou vůbec taková?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Navrhovaná známka: B

Datum: 31. 8. 2020

Podpis